

T.C.

BAŞBAKANLIK

Dış Ticaret Müsteşarlığı

(İMMİB)

Sayı : B.02.1.DTM.5.12.01/

21 / 07 / 2009

Konu: Elektrik Sektörü 2009 Yılı

Ocak-Haziran Dönemi

İhracat Değerlendirme Hk.

2009 YILI OCAK - HAZİRAN DÖNEMİ

ELEKTRİK ELEKTRONİK, MAKİNA VE BİLİŞİM SANAYİ MAMÜLLERİ

İHRACATININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Elektrik Elektronik, Makine ve Bilişim Sanayi Mamulleri ihracatımız 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %27,01 oranında azalarak 3,6 milyar dolar olmuştur.

Avrupa Birliği ülkeleri, 1.93 milyar dolarla sektör ihracatının en fazla yapıldığı ülke grubu olurken, bu ülke grubuna gerçekleştirilen ihracatta %32,66 oranında bir azalış kaydedilmiştir. Yakın, Orta Doğu Asya ülkeleri 845,8 milyar dolarla ikinci (%0,2 azalış), Diğer Avrupa ülkeleri ise 371,3 milyar dolarla üçüncü (%42,8 azalış) sırada yer almıştır.

Kuzey Afrika ülkeleri (207,2 milyar dolar, %13,24 azalış), Diğer Asya ülkeleri (76,8 milyar dolar, %31,96 azalış), Kuzey Amerika ülkeleri (30,1 milyar dolar, %12,9 azalış), Ortadoğu ve Güney Afrika ülkeleri (38,9 milyar dolar, %18,3 azalış), Batı Afrika ülkeleri (24,9 milyar dolar, %11,3 azalış) ve Orta ve Güney Amerika ülkeleri (19,1 milyar dolar, %42,36 azalış) sektör ihracatının yapıldığı diğer önemli ülke grupları olmuşlardır. Serbest Bölgelere yapılan ihracat ise %29,3 azalışla 76,5 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Elektrik Elektronik, Makine ve Bilişim Sanayi Mamulleri ihracatının en fazla yapıldığı ülkeler arasında ise, 429,7 milyar dolar ve %31,1 azalışla İngiltere (%12 pay), 359,4 milyar dolar ve %33,04 azalışla Almanya (%20,1 pay), 302,1 milyar dolar ve %60,1 artışla Irak (%20,1 pay) ilk sıralarda yer almaktadır.

Fransa (265,6 milyar dolar, %22,8 azalış), İtalya (214,2 milyar dolar, %21,8 azalış) ve İspanya (166,03 milyar dolar, %27,51 azalış), sektör ihracatının yapıldığı diğer önemli ülkelerdir.

Renkli Televizyon, Bilgi İşlem Makinaları, Telefon Cihaz ve Santralleri gibi mamullerin bulunduğu Elektronik Cihaz ve Parçalar, 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde, 1.12 milyar dolar ve %30,8 payla sektör ihracatının en fazla yapıldığı ürün grubu olmuş, bu ürün grubunu sırasıyla, Elektrik ve Enerji 1.07 milyar dolar ve %29,5 payla ikinci, Beyaz Eşya ve Diğerleri Grubu 1.01 milyar dolar ve %27,8 payla üçüncü, Diğer Alet ve Cihazlar 434,4 milyar dolar ve %11,9 payla dördüncü sırada izlemiştir.

ELEKTRONİK CİHAZ VE PARÇALAR

Elektrik Elektronik, Makine ve Bilişim Sanayi Mamulleri ihracatında en büyük paya sahip olan Renkli Televizyon Alıcılarının 2008 yılı ilk altı ayında 3.759.054 adet ve 985,1 milyon dolar olan ihracatı, 2009 yılının aynı döneminde miktarda 16,1, değerinde de %35,02 oranında azalışla 3.152.986 adet karşılığı 640,1 milyon dolara ulaşmıştır.

LCD televizyonların ihracatı %28,65 oranında azalışla 550,9 milyon dolar olarak gerçekleşirken, İngiltere (163,4 milyon dolar ve %29,5 azalış), Almanya (110,1 milyon dolar ve %36,1 azalış), Fransa (655 milyon dolar ve %16,1 azalış) ve İspanya (62,5 milyon dolar ve %13,96 azalış) bu ürün grubunun ihracatının en fazla gerçekleştirildiği ülkeler arasında ilk sıralarda yer almıştır.

DVD/VCD oynatıcı veya kaydedici cihazlarla entegre kombine televizyonların ihracatı, %27,2 oranında artışla 71,8 milyon dolar olarak gerçekleşirken, İngiltere (20,2 milyon dolar ve %38,1 artış), Almanya (13,1 milyon dolar ve %15,8 artış), İspanya (12,7 milyon dolar ve %58,76 artış) ve İtalya (9,7 milyon dolar ve %324 artış) bu ürün grubunun ihracatının en fazla gerçekleştirildiği ülkeler arasında yer almıştır.

Ekran boyutu 42 cm'den küçük televizyonların ihracatı %78,9 oranında azalışla 8,6 milyon dolar olarak gerçekleşirken, Romanya (1,9 milyon dolar ve %59 azalış), Portekiz (1,6 milyon dolar ve %21,6 artış), Yunanistan (1,4 milyon dolar ve %48,2 azalış) ve İspanya (1,1 milyon dolar ve %84 azalış) bu ürün grubunun ihracatının en fazla gerçekleştirildiği ülkeler arasında yer almıştır.

Ekran boyutu 42-52 cm arasında olan televizyonların ihracatı %89,3 oranında azalışla 5,8 milyon dolar olarak gerçekleşirken, 2,2 milyon dolarla Romanya birinci (%70,5 azalış), 655,1 bin dolarla Yunanistan ikinci (%76,3 azalış), 571,1 bin dolarla Macaristan üçüncü (%50,5 azalış) ve 359,5 bin dolarla İspanya (%94,5 azalış) dördüncü sırada yer almıştır.

Ekran boyutu 52 cm'den büyük televizyonların ihracatı %95,4 oranında azalışla 632.658 adet karşılığı 2,6 milyon dolar olarak gerçekleşirken, Romanya (965,3 bin dolar ve %68,5 azalış) ve Irak (291,1 bin dolar ve %48,9 azalış) bu ürün grubunun ihracatının en fazla gerçekleştirildiği ülkeler arasında yer almıştır.

Büyük ekran avantajını LCD TV'lere kaptıran Plazma televizyonların ihracatı ise %93,4 oranında azalışla 208,5 bin dolar olarak gerçekleşirken, İsrail (138,9 bin dolar ve %100 artış), Gabon (25,5 bin dolar ve %100 artış), İrlanda (18,8 bin dolar ve %42,4 artış) ve Irak (7,1 bin dolar ve %86,9 azalış) bu ürün grubunun ihracatının en fazla gerçekleştirildiği ülkeler arasında yer almıştır.

ELEKTRİK VE ENERJİ GRUBU

Elektrik Elektronik, Makine ve Bilişim Sanayi Mamulleri ihracatında en fazla payı olan ikinci büyük ürün grubu Elektrik ve Enerji mal grubunun 2008 yılı Ocak-Haziran döneminde 1.588,2 milyon dolar olan ihracatı, 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde %29,4 oranında azalışla 1.120,9 milyon dolara ulaşmıştır. Söz konusu mal grubu ihracatı içinde Transformatörler ve Endüktörler %34, 80-1000V arası kablolar %27, 1000V'dan büyük kablolar %8,3, 80V'dan küçük kablolar %6,8, Elektrojen Grupları Ve Konvertörleri %5 ve Elektrik Enerjisi %4,3 paya sahiptir.

Söz konusu mal grubunun en önemli ihraç kalemi olan Transformatörler ve Endüktörlerin ihracatı, %10,2 oranında azalışla 364,3 milyon dolara ulaşmıştır. Sektör ihracatının en fazla yapıldığı ülkeler arasında 90,8 milyon dolarla Katar birinci sırada yer alırken, bu ülkeye gerçekleştirilen ihracatta %220 oranında artış sağlanmıştır. Bu ülkeyi 34,9 milyon dolarla Irak (%85,8 artış), 32,9 milyon dolarla Birleşik Arap Emirlikleri (%77,1 artış) ve 27,9 milyon dolarla Suudi Arabistan (%56,8 azalış) izlemiştir .

Elektrojen Grupları ve Konvertörlerinin ihracatı, %32,7 azalışla 54 milyon dolara ulaşmıştır. Irak 11,3 milyon dolarla (%17,5 artış) sektör ihracatının en fazla yapıldığı ülke olurken, Cezayir (2,8 milyon dolar ve %42,7 artış), Gürcistan (2,7 milyon dolar ve %8,8 artış) ve Türkmenistan (2,5 milyon dolar ve %31,5 artış) sektör ihracatında ilk sıralarda yer alan diğer ülkelerdir.

Elektrik Akümülatörleri, Piller ve Bataryaları ihracatı, 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde %51,4 oranında azalışla 17,2 milyon dolara ulaşmıştır. Sektör ihracatının en fazla yapıldığı ülkeler arasında 2,5 milyon dolarla Cezayir birinci sırada yer alırken, bu ülkeye gerçekleştirilen ihracatta %12,2 oranında artış sağlanmıştır. Cezayir'i 2,4 milyon dolarla Suriye (%64 artış), 1,2 milyon dolarla İran (%39,9 azalış) ve 1,04 milyon dolarla İsrail (%45,8 azalış) izlemiştir.

Elektrik Enerjisi ihracatımız, %8,9 artışla 46,7 milyon dolar olarak kaydedilmiştir ve bu ihracatın tamamı Irak'a yapılmıştır. Öte yandan, geçtiğimiz yıl ilk 6 aylık dönemde ülkemizden 16.2 milyon dolarlı enerji alımı yapmış olan Suriye ve Yunanistan, 2009 yılı eş önemde ithalat yapmamışlardır.

Kablolar ve İzoleli İletkenler

Elektrik ve Enerji ürün grubu içinde yeralan Kablolar ihracatımız 2009 yılı Ocak-Haziran dönemi ihracatı, %36,7 oranında azalışla 455.5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 80 volt'un altındaki kabloların ihracatı %51,6 azalışla 73,9 milyon dolar, 80-1000 volt arasındaki kabloların ihracatı %34,7 azalış ile 291,6 milyon dolar ve 1000 volt'un üzerindeki kabloların ihracatı ise %25,1 azalış ile 89,9 milyon dolar olmuştur.

80 voltun altındaki kabloların ihracatı 11,6 milyon dolarla Irak'a (%135,3 artış), 7,3 milyon dolarla Ege Serbest Bölgesine (%69,7 azalış), 6,5 milyon dolarla İtalya'ya (%41,1 azalış) ve 4,9 milyon dolarla Libya'ya (%60,9 azalış); 80-1000 volt arasındaki kabloların ihracatı, 56,5 milyon dolarla İngiltere'ye (%52,3 azalış), 49,6 milyon dolarla Irak'a (%19,7 artış), 25,3 milyon dolarla Birleşik Arap Emirlikleri'ne (%144 artış) ve 20,7 milyon dolarla İsrail'e (%50,2 azalış); ve 1000 voltun üzerindeki kabloların ihracatı ise 30,3 milyon dolarla Suudi Arabistan'a (%298 artış), 14,7 milyon dolarla Irak'a (%71,7 artış), 8 milyon dolarla Katar'a (%83,2 azalış) olarak gerçekleşmiştir.

Bobin Tellerinin 2008 Ocak-Haziran Döneminde 81,5 milyon dolar olan ihracatı, 2009 yılı aynı döneminde %52,1 oranında azalış ile 38,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bobin Telleri ihracatında, 6,2 milyon dolar ve %48,6 artışla Irak birinci sırada yer alırken, İtalya (5,6 milyon dolar ve %69,5 azalış), Bulgaristan (3 milyon dolar ve %65,7 azalış) ve Almanya (2,7 milyon dolar ve %57,3 azalış) diğer önde gelen pazarlarımızdır.

Koaksiyel Kabloların 2008 Ocak-Haziran Döneminde 51,7 milyon dolar olan ihracatı, 2009 yılı aynı döneminde %57,7 oranında azalış ile 21,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu ürün grubunun ihracatında, 6,2 milyon dolar ve %74,5 azalışla İngiltere birinci sırada yer alırken, İspanya (2,2 milyon dolar ve %35,2 azalış), Almanya (2,1 milyon dolar ve %556 artış) ve Irak (1,9 milyon dolar ve %20,1 azalış) önde gelen pazarlarımızdır.

Otomotiv sektöründe kullanılan Bağlantı Parçalı İletkenlerin 2009 yılı Ocak-Haziran döneminde %48,5 oranında azalış ile 22,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu ürün grubunun ihracatında Almanya 3,8 milyon dolar ve %50,2 azalış ile en çok ihracat yapılan ülke olmuştur. 2,4 milyon dolar ile Türkmenistan (%44,3 artış) ve 2 milyon dolar ile Avrupa Serbest Bölgesi (%142 artış) diğer önemli ülkeler olmuştur.

Fiber-optik kabloların 2009 yılı Ocak-Haziran dönemi ihracatı %18,9 oranında azalış ile 21,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu ürün grubunun ihracatında, Irak 2,1 milyon dolar ve %221 artış ile en çok ihracat yapılan ülke olmuştur. 1,8 milyon dolar ile Ürdün (%161 artış), 1,7 milyon dolar ile Suriye (bu ülkeye 2008 yılı eş döneminde sadece 54 bin dolarlık ihracat fiber optik kablo ihracatı yapılmıştır), 1,2 milyon dolarla Yunanistan (%58,9 artış) diğer önemli ülkeler olmuştur.

BEYAZ EŞYA

Elektrik Elektronik, Makine ve Bilişim Sanayi Mamulleri ihracatında üçüncü en büyük paya sahip olan Beyaz EŐyaların 2008 Ocak-Haziran döneminde 1.3 milyar dolar olan ihracatı, 2009 yılının aynı döneminde %23,84 oranında azalışla 1.01 milyar dolara gerilemiştir.

ÇamaŐır Yıkama Makinelerinin 2008 yılı Ocak-Haziran döneminde 337,6 milyon dolar olan ihracatı, %21,3 azalışla, 2009 yılının aynı döneminde 265,5 milyon dolara ulaşmıştır. Almanya 34 milyon dolar ve %1,5 oranında azalışla sektör ihracatının en fazla yapıldığı ülke olurken, %43,5 artışla ve 33,7 milyon dolarla İngiltere, %13 azalışla ve 32 milyon dolarla İtalya, %18,3 azalış ve 29,2 milyon dolarla Fransa, sektör ihracatında ilk sıralarda yer alan diğer ülkeler olmuşlardır.

Buzdolabı, Soğutucu ve Dondurucuların, 2008 yılı Ocak-Haziran döneminde 388,4 milyon dolar olan ihracatı, 2009 yılının aynı döneminde 320,1 milyon dolara ulaşmış olup, sözkonusu ürün ihracatına %17,58 azalış kaydedilmiştir. Öte yandan, ihracatın en fazla yapıldığı ülkeler, 51,6 milyon dolarla (%15,96 artış) ile Almanya'ya, 46,4 milyon dolarla (%25,8 azalış) ile Fransa, 45 milyon dolarla (%2 azalış) İngiltere ve 27,4 milyon dolarla (%41,6 azalış) İtalya olarak kaydedilmiştir.

Fırınlar ve Ocaklar ürün grubunun 2009 yılı Ocak-Haziran dönemi ihracatı, 2008 yılı aynı dönemine göre %31,1 oranında azalışla 172,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İngiltere, 29,1 milyon dolarla (%28,6 azalış) sektör ihracatının en fazla yapıldığı ülke olmuştur. Bu ülkeyi sırasıyla, 19,4 milyon dolarla (%37,9 azalış) Almanya, 18,6 milyon dolarla (%0,2 artış) Fransa ve 6,9 milyon dolarla (%68,2 azalış) Rusya Federasyonu izlemiştir.

BulaŐık Yıkama Makinalarının 2009 yılı ilk 6 aylık döneminde, %12,5 oranında azalışla 121,1 milyon dolara gerilemiştir. Söz konusu grupta ihracatın en fazla 27,3 milyon dolar (%53,3 artış) ile Fransa'ya, 19 milyon dolar (%53,1 artış) ile İngiltere'ye, 10,5 milyon dolar (%56,3 azalış) ile İspanya'ya ve 9,5 milyon dolar (%13,6 azalış) ile İtalya'ya yapıldığı anlaşılmıştır.